

nepříslušnosti soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku místní nepříslušnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podle § 10 zák. o splátkových obchodech čís. 70/1896 neplatí předpisy tohoto zákona, je-li kup obchodem na straně žalovaného. V tom směru je nesporné, že žalovaný jest pekařským mistrem, že tedy kupuje mouku, aby ji ve stavu zpracovaném jako pečivo dále prodával; provozuje tedy obchody absolutní podle čl. 271 čís. 1 obch. zák. a jest tudíž v tom směru obchodníkem. Podle čl. 273 obch. zák. jest jednotlivá právní jednání obchodníka (kupce), jež náležejí ku provozu jeho obchodní živnosti, považovati za obchody. Ve čl. 273 obch. zák. se nevyhledává, by obchodník byl »kupcem plného práva«, by platil daň v § 7 uv. zák. k obch. zák. předepsanou; patří tedy mezi obchodníky ve čl. 273 zmíněné i živnostníci a řemeslníci, pokud kupují zboží, by je dále prodali; patří mezi ně tedy i pekař, žalovaný, bez ohledu k tomu, v jakém rozsahu provozuje pekařskou živnost. Pomocným obchodem podle čl. 273 obch. zák. jest tudíž i kup automatu pekařem, pokud jej ve své pekařské živnosti potřebuje, nebo si slibuje od jeho používání podporu své živnosti. Tak tomu je i v souzeném případě, kde žalovaný pekař podle údajů žalobních koupil automat, by jej používal ve své živnosti pekařské, byť i jako reklamu. Jde tedy o obchod na straně žalovaného a tím jest vyloučeno i použití předpisů splátkového zákona na tento případ. Vzhledem k tomu netřeba se obíratí dalšími vývody dovolacího rekursu, pokud se opírají o předpis § 6 splátkového zákona čís. 70/1896 sb. z. a n. Neplatí-li v souzeném případě předpisy zákona splátkového, není vyloučena pravomoc soudu podle § 104, první odstavec, j. n., kterému se žalovaný podrobil podpisem objednáčím lístku a platí i předpis § 104, třetí odstavec, j. n. o podrobení se příslušnosti soudu jinak nepříslušnému tím, že žalovaný nevznese při prvním roku námitku nepříslušnosti neb od námítky vznesené upustí a dále prodává, jakž učinil v tomto případě. Jest proto pravomoc prvního soudu opodstatněna, aniž by bylo lze přihlídnouti k opěťované námitce soudní nepříslušnosti učiněné při pozdějším jednání.

Čís. 12344.

Kupitel může ustoupiti od nabídky na prodej z volné ruky (§ 280, první odstavec, ex. ř.), přijaté soudem, a žádati vrácení jistoty složené jím k zajištění, není-li splněna jím i soudem předpokládaná okolnost, že půjde o prodej v š e c h předmětů uvedených v usnesení povolujícím dražbu.

Lhostejno, že se povolení prodeje z volné ruky stalo pod sankcí a následky § 278 ex. ř.

(Rozh. ze dne 10. února 1933, R I 77/33.)

Usnesením ze dne 10. srpna 1932 byl k návrhu dlužníka, jenž oznámil soudu kupitele v osobě Anny N-ové, nařízen prodej z volné ruky (§ 280, první odstavec ex. ř.) předmětů seznámených v zájemném protokole. Dne 23. srpna 1932 navrhla Anna N-ová, by jí byla vydána složená jistota 5.000 Kč proto, že je nucena ustoupiti od svého návrhu na prodej z volné ruky, ježto prý zjistila, že zabavené předměty nejsou již u povinné strany a byly buď vyloučeny různými třetími osobami, po případě dlužníkem jiným osobám odevzdány, že tudíž nemůže jí býti plněno druhou stranou, zabavené předměty jí z volné ruky prodány býti nemohou, a, pokud by jí snad mohly býti prodány, kdyby totiž část zabavených předmětů dlužník ještě měl, neměly by tyto věci takovou cenu. Soud první stolice tento návrh Anny N-ové zamítl. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by, nehledě k usnesení ze dne 10. srpna 1932, jímž byl prodej z volné ruky podle § 280 ex. ř. nařízen, po právní moci tohoto usnesení v exekčním řízení dále po zákonu jednal a jistotu 5.000 Kč stěžovatelce vrátil. Důvody: První soud v napadeném usnesení míní, že pro žádané vrácení jistoty stěžovatelce není zákonného předpokladu, že tvrzená ji okolnost, že zabavené svršky, nebo snad jejich část, nejsou u povinné strany, neodpovídá plně pravdě, neboť výkonným orgánem zjistil soud, že v držení povinné strany jsou svršky pod pol. 3, 4, 6—10, 13, 16—24, 31—37. To, že některé svršky chybí, nemůže zbaviti kupitele závazku podle usnesení ze dne 10. srpna 1932, a to tím méně, že u zabavených svršků nejde o nedílný celek, který by některou chybějící částí byl znehodnocen, nýbrž jde vesměs o samostatné předměty, nezávislé jeden na druhém. Z těchto důvodů nařídil také první soud provedení prodeje z volné ruky podle usnesení ze dne 10. srpna 1932. Leč soud rekursní shledává, že mínění prvního soudu nelze v plné míře přisvědčiti. Uváží-li se totiž, že odhadní hodnota všech svršků, jež z volné ruky prodány býti mají, činí 84.070 Kč a že ze svršků těch, jak prvním soudem bylo zjištěno, chybějí předměty pol. 1, 12, 14, 15, 26 až 30 a 38 zájemního zápisníku v úhrnné hodnotě 80.120 Kč a že mezi nimi chybějí právě ty nejhlavnější a nejdůležitější předměty, pro které se stěžovatelka nabídla dlužníku zabavené všechny věci z volné ruky koupiti, a to že chybějí hlavně tři osobní auta v ceně 26.100 Kč, 16.000 Kč a 9.000 Kč, nákladní tuto v ceně 28.000 Kč, jakož i motor v ceně 200 Kč a chassis (neúplné) v ceně 150 Kč, nehledíc ke psacímu stroji v ceně 400 Kč, jest již z těchto okolností patrno, že nelze na stěžovatelce slušně požadovati, by i nadále byla vázána svým návrhem na koupi zbývajících předmětů, ano jde o návrh na zpeněžení podle § 280 I. odst. ex. ř., a nikoliv o návrh na přijetí po rozumu § 271 ex. ř., který, byv k soudu již podán, nemůže býti odvolán (viz Neumannův komentář k ex. ř. 1909—1910 str. 761 a 777) a any věci v držení povinné strany dosud jsoucí představují nyní jen nepatrný zlomek původní jich ceny a jest proto pravděpodobné, že pro stěžovatelku, která, jak ve stížnosti uvádí, měla v úmyslu po koupi automobilů ohlásiti a provozovati živnost autodopravní, nemají nyní žádnou, pokud se týče jen zcela nepatrnou cenu.

Tomu nevadí ani, že nejde při zabavených věcech o věc hromadnou, t. j. úhrn více věcí jednotlivých, který se v hospodářském a právním životě za jednu věc, za celek považuje a společným jménem bývá označován, že stěžovatelka ve svém návrhu na prodej z volné ruky nevedla, že hodlá koupiti zabavené věci dlužníkovy úhrnem po rozumu § 930 obč. zák., a že úhrnný prodej všech těchto věcí činí podmínkou navrženého jí prodeje z volné ruky, ano, jak shora uvedeno, je patrné, že z původního souhrnu zabavených věcí má býti nyní prodávána jen část, představující jen nepatrný zlomek jejich odhadní hodnoty. Jeví se proto odůvodněnou žádost stěžovatelky, by mohla za současného ustoupení od svého návrhu na prodej z volné ruky složenou jí jistotu, která činí dokonce více než hodnota zbylých a ku prodeji volných předmětů dlužníkových, požadovati zpět.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky.

D ů v o d y:

Jest předem zdůrazniti, že nešlo o převzetí zabavených věcí po rozumu § 271 ex. ř., jak rekurentka naznačuje ve vývodech rekursu, nýbrž o prodej z volné ruky podle prvního odstavce § 280 ex. ř. na místě veřejné dražby, a to k návrhu povinného, který zároveň soudu oznámil kupitele v osobě Anny N-ové a žádal o odklad dražby ustanovené na 29. dubna 1932. Anna N-ová žádost povinného podepsala a prohlásila, že je ochotna v e š k e r é zabavené předměty převzítí za p l n o u c e n u o d h a d n í, a k zajištění složila 5.000 Kč. Tento její návrh byl svou podstatou nabídkou soudu ve smyslu § 862 obč. zák., kterou byla vázána, dokud soud po konaném šetření o výhodě navrženého prodeje z volné ruky o ní nerozhodl. Rozhodnutí skutečně se stalo usnesením soudu první stolice ze dne 10. srpna 1932, kterým nařízen prodej z volné ruky zabavených svršků 1, 3, 4, 6 až 10, 12 až 24, 26 až 39 podle zájemního protokolu do osmi dnů navrženému kupiteli nebo jinému, jenž nabídne vyšší cenu. Přijetí nabídky soudem se stalo za téhož předpokladu, jaký byl i na straně nabízejícího, totiž že se prodej bude vztahovati na v š e c h n y v povolujícím usnesení uvedené svršky, které měly dříve býti prodány veřejnou dražbou. Ježto však ještě před prodejem z volné ruky vyšlo najevo a soudem dodatečně bylo zjištěno, že chybějí předměty v odhadní ceně 80.120 Kč a to právě ty nejdůležitější a nejcennější — odhadní cena v š e c h prodáváných předmětů byla 84.070 Kč — že nejsou chybějící věci již v držení povinného a nemohly by býti navrženému kupiteli prodány, má dovolací soud v souhlasu s rekursním soudem za to, že mohl právem kupitel ustoupiti od přijaté soudem nabídky na prodej z volné ruky a mohl žádati vrácení jistoty 5.000 Kč, protože se nesplnily jím i soudem předpokládané okolnosti, že půjde o prodej všech předmětů. Tomu nepřekáží, že se povolení prodeje z volné ruky stalo pod sankcí a následky § 278 ex. ř., poněvadž sankce se stala rovněž za předpokladu, že v době výkonu

prodeje tu budou zabavené věci a stanou se předmětem prodeje, a dále proto, že v době, kdy kupitel od prodeje z volné ruky ustoupil, ještě o výkon vlastního prodeje nešlo. Pro tvrzení rekurentky, že Anna N-ová návrhem na prodej věcí z volné ruky docílila odkladu veřejné dražby a tím poskytla příležitost, by některé zabavené předměty byly odstraněny, čímž prý byli poškozeni věřitelé, není ve spisech opory, a rekurentka přehlíží, že návrh na odklad veřejného prodeje učinil povinný. Jestliže v návrhu tomto uvedl povinný jako kupce Annu N-ovou, tato pak s návrhem souhlasila a složila k zajištění 5.000 Kč, lze právem usuzovati, že šlo o vážný návrh a o vážného kupitele, to tím spíše, že v době odhadu věcí dne 13., 14. a 17. května 1932 byly ještě v držení povinného právě věci, jež po nařízeném prodeji již chyběly. Usuzovati z návrhu a z docílení odkladu veřejné dražby na úmysl kupitele poškodit věřitele, vymyká se z rozhodování v této věci. Jest dále nerozhodno, zda zbývající předměty — bytové zařízení — neztratily na své hodnotě a mohou býti upotřebeny k účelu, pro nějž byly vyrobeny a zda mohla je Anna N-ová koupiti, poněvadž tvoří svou cenou jen nepatrnou část předmětů, na které její nabídka směřovala a jež i soud zamýšlel jí prodati povolujícím usnesením. Rekursní soud posoudil věc po stránce skutkové i právní správně, a nebyly jeho důvody vyvráceny vývody dovolacího rekursu.

Čís. 12345.

Část obecního pozemku, již nabyt stát směnnou smlouvou, by na ní zřídil veřejnou cestu, nestala se veřejnou cestou, třebaže byla fakticky jako taková zřízena, dokud stát ji neprohlásil za veřejnou cestu a dokud nebyla zapsána do seznamu veřejného statku a nebyla z pozemkové knihy vymazána.

Pachtovní smlouvou, již obec propachtovala právo dobývat z řeky písek a led s veškerými právy a v témž rozsahu, jak jí přísluší podle vodoprávního povolení jako majitelce náplavek, pozemků a cest, jež slouží k účelu těžení písku a ledu, i s právem příjezdu po pozemcích k tomu potřebných, nabyt pachtýř jen práva užívati náplavky i cest, jichž je potřebí ku příjezdu, za tím účelem, aby pachtýř mohl se s povozy dostat k řece a písek neb led naložený na povozy od řeky odvézt, nikoliv však práva pozemků těch používatí výhradně a jiné z téhož používání vylučovati.

(Rozh. ze dne 10. února 1933, Rv I 1345/31.)

Žalující podnikatelé domáhali se proti městské obci K. v Čechách soudního výroku, že žalovaná obec jako jejich smluvní strana, propachtovatelka, je povinna zabránit rušení pachtovních práv žalobců jako pachtýřů městského podniku dobývání písku v Labi, kteréžto rušení spočívá v tom, že písařské a cementářské družstvo v K. po pozemcích čk. 1619/3 a 1619/5 odváží (ze své náplavky) písek a led. K odůvod-